

ravnali, in sicer: Za leto 1863 so prerajani stroški z 367,087.748 gold., dohodki pa s 304,585.094 gold. Manjka tedaj še 62,502.654 gold.; da se temu pomaga, bo treba skrbeti. Za nekaj tega pomanjkanja je državni zbor že une dni skrbel s tem, da je nekatere štempeljne in pristojbine povišal in premenil; nekaj bodo mogli viši neposredni davki pomagati, ostanek pa mislijo s kreditnimi operacijami pokriti. Kar se tiče posamnih stroškov, so tako-le postavljeni: za cesarsko hišo: 7,458.700 gold.; za državni zbor 726.537 gold.; za kabinetno pisarnico cesarjevo: 76.000 gold.; za državni svet 151.837 gold.; za ministerski svet 68.500 gold. Vsi ti stavki so bili brez ugovora potrjeni kakor tudi stavek za ministerstvo unanjih reči z 2,486.150 gold. Pri stavku za državno ministerstvo je tožil poslanec Schindler, da burokracija še vedno ni od ustavnega duha prešinjena itd.; privoljeno je bilo potem državnemu ministerstvu: za politično upravo 25,727.590 gold.; za obred in uk 4,714.500 gold. Ko je prišla ogerska dvorna kancelija na vrsto, je protestiral poslanec Rechbauer zoper posvetovanje in sklepanje o nji; privolilo se je pa vendar 13,109.000 gold.; ravno tako za erdeljsko 3,441.160 gold.; za hrvaško-slavonsko pa 2,022.025 gold. Finančnemu ministerstvu se privoli 21,581.520 gold., pravosodnemu pa 9,150.567. Ko je bilo pretresovanje potrebin pravosodnega ministerstva, se pritoži poslanec Ljubisa srbsko, da dalmatinske sodnije ne dajo veljavnosti srbskemu, dr. Toman pa, da se slovenskemu jeziku na Kranjskem taka godi. Minister Lasser je opominjal potrpeti! Dalje se privoli brez ugovora ministertvu za policijstvo 2,645.676 gold., kupčijskemu ministerstvu 618.188 gold., za prigledno oblastnijo 4,613.142 gold. in še družih stroškov, kateri ne gredo k nobeni obstoječih upravnij, 1,386.200 gold. Ko so prišli do ministerstva za vojaško reč, so se pomenki bolj krepko uneli in poslanec Wieser nasvetje, od predloga za vojaške potrebe v letu 1863 15 milijonov zbrisati. Rechbauer ga podpera in pravi med drugim: Noboden ne tají, da so samo stroški za armado v poslednjih letih Avstrijo pripeljali v dvarne zapreke, v katerih je današnji dan. On spozna silno važnost in visoki pomen armade, ali armada je vendar vedno le en faktor v življenju državnem. Nemogoče je tedaj in se z državno previdnostjo malo ujema, za en faktor državnega življenja tolike šume rabiti, da zavoljo tega državni blagor, blagor celote škodo trpi. Potrebo tedaj stroškov dosedanje za armado, vsaki spozná in globoko občuti. Po sedanjem političnem stanju Evrope je 341.000 vojakov, kakor jih imamo sedaj, veliko preveč in lahko bi se jih še veliko razpustilo. Nato vgovarja minister grof Rechberg, in zabrača na druge države, rekoč, Francozi imajo svojo armado tako pripravljeno, da v najkrajšem času lahko cele armade na ktere kolj meje pošljejo; sardinska vlada je še le unidan dala ukaze, iz katerih se dá posnemati, da ima namen, svojo armado do prihodnje spomladi na 400.000 mož pomnožiti; angležka še ni nehala za svojo brambo skrbeti, temuč še vedno pripravlja in popravlja pomočke za svojo brambo. Med drugimi govorniki se je v tej debati tudi slavni Nace Kuranda z dolgim govorom oglašil, katerega kratek zapopadek je bil: Avstrija naj iše zveznikov; naj boljši zveznik bi bil pa Avstriji Francoz! V daljnih debatah o vojašini je govoril tudi Toman za vojaško krajino govor, kakoršen mora samo iz tako unetega človeko- in rodoljuba priti, kakor je slavni govornik. Ker bodo „Novice“ celi ta govor prinesle, kateri je večini poslušavcov globoko v srce segel, omenimo danas neko prikazen v zbornici poslancov, kakoršno bi vsak najmenj v takem zboru iskal. Nek moravski poslanec je namreč rekel, da bi bil na Tomanov govor rad ugovarjal, al na levi strani so se gospodje poslanci, kateri bi sicer povsod radi zvonec nosili, tako glasno tisti čas pogovarjali, da govora ni mogel

umeti. Kaj bi bil predsednikov zvonček trpel, če bi se bilo na desnici kaj tacega zgodilo. — Po dolgem ugovarjanju in zagovarjanju so od prevdarka za vojaško ministerstvo 6 milijonov gold. zbrisali. Kar se tiče dohodkov, so prevdarjeni za leto 1863 neposredni davki na 109,814.700 gld.; posredni na 184,280.717 gld.; dohodki iz državne lastnine so bili po odborovem nasvetu s 7,615.157 gold. brez ugovora potrjeni, ravno tako tudi dohodki iz prodanih državnih grašin z 1,070.400 gld. in razni drugi dohodki z 1,804.120 gold. Ko so potem se o besedi finančne postave posvetovali, je prišel V. člen na vrsto, kateri govori o povišanju davkov. Zoper povišanje so se zapisali govorniki: Kromer, Mende, Derbič, Gorjup, Černe, Dobrila, Rechbauer, baron Tinti, Mühlfeld, Litvinovič, za povišanje pa 7 levčnikov. Za kranjsko deželo so se krepko poganjali: Toman, Derbič, Kromer, za Goriško pa Gorjup. Ko je bilo poslednjič glasovanje, so bili povišani davki po visoki izmeri večine izbora potrjeni, in se bo zavoljo nenavadni vojskini nadavek za leto 1863 pri gruntne, hišno-razrednem davku, pri pridobnini in pri dohodnini podvojil, dohodnina od obresti od državnih obligacij, od obligacij javnih zavodov in od stanovskih obligacij se bo pa od 5 na 7% povišala. — Iz Prage se piše, da je bila 24. p. m. volitev mestnih odbornikov, pri kateri je narodna stranka premagala; voljenih je bilo 22 odbornikov česke in samo 9 nemške stranke. — Ogerski časniki pišejo o potovanju kardinala in primasa na Dunaj, da ono ni bilo čisto brez političnih namenov in „Id. tan.“ piše, da se je podal kardinal iz lastnega nagiba k presvitlemu cesarju, pospeševat ono delo, na katero je navezano vpokojenje in blagostanje ogerske dežele kakor celega cesarstva. — Goveja kuga se na Ogerskem bolj in bolj razširja, in je od začetka do zdaj v 92 okuženih krajih med 64.524 govedi 18.816 živinčet, katerih je 10.957 poginilo, 72 pobitih bilo, 1186 pa bolnih ostalo. — Na Nemškem imajo v Kasel-u še vedno homatije med narodom in knezom zavoljo ustave. Pruska vlada se na vso moč upira, pred tujo hišo smeti pometati, katerih pusté pred lastno cele kupe ležati. Ona namreč svari kneza, naj ne zdraži še enkrat ljudstva zoper sebe, kar je toliko bolj smešno, ker gosp. minister Bismark na Pruskem sam ravno to dela, pred čemur v Kaselu svari. Bojé se tudi na Pruskem, da bi v Kasel-u ne začelo s plamenom goréti, ker bi se potem tudi na Pruskem lahko unelo. Trdijo, da v Kasel-u se bo uprlo ljudstvo zoper plačevanje davkov, kar bi bilo slab izgled pruskemu, v tedanjih okoljšinah na prav dobrovoljnemu ljudstvu. — Iz Laškega ne moremo danes še nič gotovega povedati. Minister Ratazzi ima trd boj s parlamentom, kako ga bo dostal, kdo vé. 26. novembra je začel se v parlamentu opravičevati in v sklepu svojega govora rekel, da se sodbi državnega zbora podvrže, priporoča mu pa, ustavo, dinastijo in mir varovati. — Na Grškem vlada lep red in pokoj pod začasno vlado; še celó razdražena armada se je upokojila. Sicer se pa vse živo giblje v celem kraljestvu za volitve narodnega zbora, ktere se začnejo 6. in končajo 10. decembra. Vsak je trdne misli, da bodo angleškega kraljiča Alfreda volili za kralja, dasiravno se začasna vlada še za nobenega kandidata izrekla ni. Bodi si pa kakor kolj, tajiti se ne dá, da začénja ta reč nekterim vladam skrbí ali pa sum delati. Zlasti francozka in ruska gledate to reč nekako pisano od strani. Kaj bo prihodnost prinesla? — Iz Arabije pripovedujejo časniki prigodek, kakoršnega se noben Arabec ne spominja. Debel sneg je namreč zapadel, kateri je vse drevje, ki je vedno zeleno, polomil.

 Današnjemu listu je priloženo povabilo k naročbi na gosp. Vilharjev časnik „Naprej.“